

พรบ. คอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ VS ชาว IT

เมื่อได้อ่าน พรบ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์แล้ว เริ่มเครียดครับ เนื่องจาก ผู้ให้บริการ Hosting และ Webprogramming ต้องยุ่งยากในการเขียนเก็บข้อมูลของผู้เข้ามาใช้งาน ว่าโดยเฉพาะการ เช็ค IP , ระยะเวลาที่เข้ามาใช้งาน และอีกหลาย ๆ อย่างซึ่งนอกจากเรื่องการพัฒนาโปรแกรมแล้ว ยังต้องมีการเก็บไฟล์ ซึ่งทำให้ฐานข้อมูลโตขึ้นอีกด้วย ทั้งยังเว็บบอร์ด อันเป็นที่นิยมของเหล่านักโพสต์ทั้งหลาย ซึ่งวันหนึ่ง วันหนึ่งไม่รู้มีใครมาโพสต์ เป็นจำนวนร้อย - พัน ต่อวัน คราวนี้เหล่าชาวเว็บมาสเตอร์ และผู้ดูแลโฮตติ้ง ต้องหนาว ๆ ร้อน ๆ ไปตาม ๆ กัน ต่อไป ใครทำอาชีพเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ขาข้างนึงคงก้าวเข้าไปอยู่ในคุกละนะครับ

พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ เอกสาร ผ่านการเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติ การลงพระปรมาภิไธย และการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๐ และจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๐

พระราชบัญญัตินี้ จะมีผลกระทบกับผู้ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โดยทั่วไป เพราะหากท่านทำให้เกิดการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ (ไม่ว่าจะบังเอิญหรือตั้งใจ) ก็อาจจะมีผลกับท่าน และที่สำคัญ คือผู้ให้บริการ ซึ่งรวมไปถึงหน่วยงานต่างๆที่เปิดบริการอินเทอร์เน็ตให้แก่ผู้อื่นหรือกลุ่ม พนักงาน/นักศึกษาในองค์กรท่านมีหน้าที่หลายอย่างในฐานะ "ผู้ให้บริการ"

พระราชบัญญัตินี้ จะมีผลกระทบกับผู้ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โดยทั่วไป เพราะหากท่านทำให้เกิดการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ (ไม่ว่าจะบังเอิญหรือตั้งใจ) ก็อาจจะมีผลกับท่าน และที่สำคัญ คือผู้ให้บริการ ซึ่งรวมไปถึงหน่วยงานต่างๆที่เปิดบริการอินเทอร์เน็ตให้แก่ผู้อื่นหรือกลุ่ม พนักงาน/นักศึกษาในองค์กร ท่านมีหน้าที่หลายอย่าง ในฐานะ "ผู้ให้บริการ"

ผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ในฐานะบุคคลธรรมดาท่านไม่ควรทำในสิ่งต่อไปนี้ เพราะอาจจะเป็นหนทางที่ทำให้ท่าน "กระทำความผิด" ตาม พรบ.นี้

อย่าบอก password ของท่านแก่ผู้อื่น

อย่าให้ผู้อื่นยืมใช้เครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อเข้าเน็ต

อย่าติดตั้งระบบเครือข่ายไร้สายในบ้านหรือที่ทำงานโดยไม่ใช้มาตรการการตรวจสอบผู้ใช้งานและการเข้ารหัสลับ

อย่าเข้าสู่ระบบด้วยuserIDและpasswordที่ไม่ใช่ของท่านเอง

อย่านำuserIDและpasswordของผู้อื่นไปใช้งานหรือเผยแพร่อย่าส่งต่อซึ่งภาพหรือข้อความหรือภาพเคลื่อนไหวที่ผิดกฎหมาย

อย่า กด "remember me" หรือ "remember password" ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะ และอย่า log-in เพื่อทำธุรกรรมทางการเงินที่เครื่องสาธารณะถ้าท่านไม่ใช่เขียนทางcomputersecurity อย่าใช้ WiFi (Wireless LAN) ที่เปิดให้ใช้ฟรีโดยปราศจากการเข้ารหัสลับข้อมูล

อย่าทำผิดตามมาตรา ๑๔ ถึง ๑๖ เสียเอง ไม่ว่าจะโดยบังเอิญ หรือโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ทำไมเราจึงควรปฏิบัติตามคำแนะนำข้างบนนี้? เชิญอ่านรายละเอียดดีๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ควรทำ เพื่อทราบเหตุผล และความผิดที่เกี่ยวข้อง

ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการ อาจจะเป็นท่าน หรือหน่วยงานของท่าน ผู้ให้บริการมีหน้าที่และสิ่งที่จะต้องทำมากกว่าบุคคลทั่วไป สิ่งที่ท่านต้องเข้าใจ คือ

ผู้ให้บริการ นอกจากจะหมายถึง Internet Service Provider ทั่วไปแล้ว ยังหมายถึง ผู้ดูแลเว็บ และครอบคลุมถึงหน่วยงานที่มีการจัดบริการออนไลน์ บริการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายทั่วไปในหน่วยงานของตนเองอีกด้วย เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต เจ้าของเว็บไซต์ รวมทั้งเจ้าของเว็บบอร์ด ล้วนแล้วเข้าข่ายที่จะเป็นผู้ให้บริการทั้งสิ้น หากท่านเปิดบริการให้สาธารณชน เข้ามาใช้บริการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต หรือสามารถแพร่ข้อความภาพและเสียงผ่านเว็บที่ท่านเป็นเจ้าของ

ผู้ให้บริการตามกฎหมายนี้ ต้องทำตามหน้าที่ของผู้ให้บริการ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติฯนี้ กล่าวคือ "มาตรา ๒๖ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบ วัน นับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งปีเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะรายและเฉพาะคราวก็ได้"

ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ใช้นับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การใช้บริการสิ้นสุดลง...

ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท"

เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำหน้าที่ของผู้ให้บริการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะออกประกาศ เรื่องหลักเกณฑ์การเก็บรักษา Traffic data ของผู้ให้บริการ เพื่อให้ผู้ให้บริการทุกแบบ สามารถทำหน้าที่เก็บ logfile ของข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ได้ตรงตามความจำเป็นขั้นต่ำประกาศดังกล่าวนี้ ยังเป็นหนทางที่จะทำให้เกิดธุรกิจบริการรับฝากข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ขึ้นได้ เพราะจะมีผู้ให้บริการขนาดเล็กจำนวนมากที่ไม่สามารถทำตามพรบ.นี้ได้ด้วยตนเอง

(อาจมีประกาศอื่นตามมาอีก)

หลักในการเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับกฎหมายนี้

ในการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ให้นำเชื่อถือ ขอให้ท่านยึดหลักการง่ายๆดังนี้

ข้อมูลที่เก็บ ต้องมีรายการที่สามารถระบุว่า ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นใคร เข้ามาทางเครือข่ายทางประตูใด มีหมายเลขIPอะไรใช้โปรแกรมประยุกต์อะไรในห้วงเวลาใด

นาฬิกาของเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสาร ต้องมีการตั้งเวลาให้ตรงกับนาฬิกาอะตอมที่ใช้อ้างอิง เช่น ที่ NIST (สหรัฐอเมริกา) กรมอุทกศาสตร์ (กองทัพเรือ) สถาบันมาตรวิทยา (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) หรือใช้เทียบเวลากับเครื่อง time server ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น เนคเทค ([ntp://clock.nectec.or.th](http://clock.nectec.or.th)) ซึ่งอุปกรณ์เครือข่ายทั่วไป รวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์มาตรฐานทั่วไป สามารถตั้งเวลาให้ตรงกับเวลามาตรฐานโลกได้ด้วยความแม่นยำในระดับมิลลิวินาทีหรือดีกว่านี้

ข้อมูลจราจร ต้องมีการจัดเก็บอย่างปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการถูกแก้ไข หรือสื่อข้อมูลเสื่อมคุณภาพ ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน

ที่มา<http://wiki.nectec.or.th>

และบางส่วนจาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=76772>